

**AJUNTAMENT DE
L'ESQUIROL**

ACORD PLENARI NÚM. 2022/30

L'Esquirol, 28 de juny de 2022

MOCIÓ PER UNA PLANA VIVA!

PEL COMPLIMENT DE LA LLEI DELS ESPAIS AGRARIS. CAP A UN PLANEJAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE

El context general

Com és ben sabut, l'agricultura té un paper clau en el sosteniment de les societats actuals. Estimacions de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) assenyalen que les previsions demogràfiques requereixen augments de producció significatius i, en consonància amb això, també fan necessari protegir la superfície agrària.

No obstant això, en el context europeu i català la presència d'espais agraris ha minvat notablement en el darrer segle, i segueix disminuint. El Comitè Econòmic i Social Europeu també subratlla la fragilitat dels entorns agraris periurbans actuals i destaca que cal donar estabilitat a aquests espais "reduint al màxim la pressió urbanística i els usos aliens a l'activitat agrària, i facilitant l'accés a l'ús agrari de la terra".

L'any 2019 el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris. Aquesta llei té la voluntat de frenar la creixent ocupació del sòl, i assenjala la necessitat d'introduir en la societat "la cultura del sòl com a recurs limitat i com a patrimoni comú de difícil recuperació una vegada destruït". Malgrat tot, aquest valuós instrument encara no s'ha desplegat.

La Plana de Vic i el Collsacabra

La Plana de Vic i el Collsacabra són un important mosaic agroforestal que conviu amb la trama urbana, en una veritable "ciutat agrària". El seu paisatge es manté en un difícil equilibri amenaçat per la creixent urbanització i la conseqüent fragmentació dels espais que la conformen. Diversos estudis assenyalen que actualment ens trobem en el llindar en el qual caldrà decidir si les seves bases i el patrimoni agrícola han de seguir existint.

Aquesta espai agrícola juga un paper clau en el nostre territori, no només en la producció local d'aliments, actualment destinada majoritàriament a la ramaderia. El seu mosaic agroforestal, delimitat per diversos i valuosos turons testimoni, també és cabdal per a la connectivitat ecològica i la biodiversitat que acull (cada cop més minvada). La Plana de Vic i el Collsacabra són refugi d'hàbitats d'alt interès natural, alguns d'ells considerats Hàbitats d'Interès Comunitari per la Unió Europea. La regió consta com a Paisatge d'Atenció Especial, segons el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

Per tot això calen plans d'ordenació urbanística que reconeguin els valors ecosistèmics, socials i patrimonials únics de la Plana de Vic i el Collsacabra, sobre la qual es fa urgent i necessària l'aplicació de la nova Llei dels espais agraris. Constatem que els planejaments urbanístics municipals d'aquesta regió no tenen una coherència pel que fa a l'harmonització estratègica comarcal, i no recullen l'esperit i la voluntat d'aquesta Llei. Fa falta una visió de conjunt de la Plana de Vic i el Collsacabra; una visió supramunicipal.

La pandèmia de la Covid-19 ha posat en evidència la fragilitat de les nostres societats, fortament dependents dels mercats globals. Hem pres consciència de la importància dels espais periurbans, no només per a l'alimentació, sinó també per al lleure i la nostra salut. També s'ha evidenciat que els terrenys agrícoles són en si mateixos un bé valuós de difícil recuperació, i a la vegada absolutament estratègics, pensant en l'escenari de crisi climàtica, transició energètica, i relocalització de les economies. Demanem doncs un compromís real de les institucions per avançar

cap a un planejament territorial a l'altura d'aquests reptes, i que aquestes actuïn de forma responsable, sense comprometre les necessitats de les generacions futures.

Per tot això, es proposa al Ple de l'Ajuntament de l'Esquirol l'adopció dels següents

ACORDS:

Primer.- Instem la Generalitat de Catalunya, a impulsar l'aplicació de la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris a la Comarca d'Osona. Tal com preveu la mateixa llei, la Plana de Vic i el Collsacabra, amb majors pressions urbanístiques, constitueix un àmbit geogràfic coherent per poder començar la redacció del Pla territorial sectorial agrari específic. Considerem que la Plana de Vic i el Collsacabra, són unes de les "àrees concretes del territori amb una estructura de l'espai agrari molt ben definida, en la qual és necessària una intervenció específica per raó de les llurs característiques, llur problemàtica o llurs singularitats".

Segon.- Instem el Consell Comarcal d'Osona a liderar, impulsar i facilitar, la redacció de les Cartes del Paisatge de la Plana de Vic i del Collsacabra. Aquests documents han de ser fruit d'un procés consensuat, participat per les institucions, associacions i moviments socials, amb l'objectiu principal d'arribar a un tipus de concertació territorial o "pacte pel territori", que assenyali els valors del territori a preservar, i una estratègia conjunta a seguir.

Tercer.- Instem el Consell Comarcal d'Osona, a la creació d'un banc de terres comarcal, que funcioni com una Agència Local per a la promoció de la pagesia. Degut a que els espais agraris no es poden mantenir sense una pagesia viva, aquesta "oficina" tindria el propòsit de vetllar per l'accés a la terra de nous pagesos i facilitar el relleu generacional. Així s'evitarà l'acapament de terres per part de poques empreses i es donarà ús a finques agroforestals de muntanya o periurbanes a la comarca d'Osona que estiguin en desús o que es puguin recuperar. Tot això treballant conjuntament amb les organitzacions professionals agràries, escoles agràries i entitats socials del sector.

Quart.- Adquirim el compromís com a ajuntament d'encaminar les polítiques municipals i els nous plans d'ordenació urbanística (POUM), en la mesura del possible, cap a la preservació dels espais naturals i agraris, per no agreujar-ne la fragmentació. Treballarem per adoptar una visió de conjunt territorial, bo i entenent que és imprescindible treballar en col·laboració amb els altres consistoris. Així mateix, prioritzarem la utilització de tots els espais ja construïts, ja sigui per a usos residencials, industrials o comercials, abans que la planificació d'urbanització de nous espais. També pel que fa a nous projectes d'infraestructures energètiques, prioritzarem els espais ja construïts, fent bo el principi de cautela, a fi de potenciar la sobirania alimentària com a repte de país.

Cinquè.- Al mateix temps, per tenir una bona eina de protecció dels espais agraris, ens comprometem a elaborar un mapa de sòls a nivell municipal, que tingui com a finalitat la identificació dels espais d'alt valor agrari i l'establiment d'un sistema d'informació, catalogació i monitorització d'aquests espais.

L'Alcalde

Àlex Montanyà i Rifà